

*Kto stratil majetok, nestratil veľa.
Kto stratil slobodu, stratil mnoho.
Kto stratil vieru, stratil všetko.*

Zásielku spracovala spoločnosť:
HENRIETTA - direct marketing, s.r.o.
P.O.BOX 1, 820 08 Bratislava 28, „D+4“
POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
820 08 Bratislava 28

SVEDECTVO

vychádza od roku 1991
ročník 29
február 2019
cena 1 euro

2

ČASOPIS TABUIZOVANÝCH FAKTOV

Život štvancov režimu

NÁŠ ROZHOVOR

Juraj Hurný ml. mal dva roky, keď jeho otca odsúdili na dvanásť rokov väzenia. Narodil sa 3. mája 1948 v Humennom. Študoval na konzervatóriu v Bratislave a v Teatro Massimo v Palerme, kde mu talianska vláda v rokoch 1973-1975 udelila štipendium, čo mu z dôvodov politickej nespoľahlivosti odmietlo poskytnúť jeho rodné (Česko)Slovensko – výraz Juraja Hurného. Stal sa operným spevákom, ale pre štát bol jeho kádrový profil podstatnejší, než talent a profesionálne schopnosti. Svoj príbeh štvanca režimu poskytol nášmu časopisu.

Narodili ste sa v roku 1948, ale už o dva roky odsúdili vášho otca na dvanásť rokov väzenia. Vrátil sa po desiatich rokoch na amnestiu. To ste už mali dvanásť rokov. Ako si spomínate na čas bez otca?

Juraj Hurný ml. s rodičmi v Leviciach v roku 1962.

Foto archív

Otca odsúdili za údajnú vlezradu, pretože neudal orgánom ŠtB kamaráta, o ktorom vedel, že chce ujsť do Rakúska. Väznili ho v Jáchymove, kde osem rokov ťažil v podzemí urán. Keď bol zodretý ťažkou prácou a tak dobytý, že mu dozorcovia zlomili ľavý bedrový kĺb – dali ho na dva roky do Mírova. Tam dostal ťažký

srdcový infarkt a od istej smrti ho zachránila iba amnestia.

Ďalšie dva roky by už neprežil. Boli to 50. roky, najhoršie roky môjho života. Všade okolo nás zúrili bolševizmus, komunisti sa bez milosti všíli na nevinných obetiach.

Pokračovanie na 10. strane

V čísle

Rafael Rafaj	
Kto bude „najväčší Slovak“ ?	2
Vyhlasenie	3
Upozornenie darcom 2%	3

Eva Zelenayová	
Kde-komu nevyhovuje história	3
Cena pre V. Jablonického	4

Anton Semeš	
Prehovorili ochrankári	5
Ivan Masár	
Svedectvo troch krížov	6

Ján Košiar	
Pred 1150 rokmi zomrel sv. Cyril	7
Vlado Gregor	
Starajme sa o svoje vinice	9

Kto bude „najväčší Slovák“?

Agent ŠtB, prezentovaný ako ľudomil a disident; generálny tajomník zločineckej politickej organizácie, ktorá nastolila totalitu; ďalší komunista, ktorý veril, že môže dať diktatúre „ľudskú tvár“; zľudovely zbojník, čo dva roky zbíjal... Píšeme o ankete RTVS Najväčší Slovák. Politickí väzni môžu cítiť zadosťučinenie, pretože v prvej desiatke ankety o najväčšiu slovenskú osobnosť je hneď niekoľko politických väzňov alebo režimom prenasledovaných osôb. Tvoria dokonca väčšinu: sv. Cyril a Metod, Jánošík, Štúr, Hlinka, Husák, Srholec... Teoreticky by tam mohli byť aj osobnosti s nevyjasnenou smrteľnou „nehodou“ (Štefánik, Dubček). Až pri menoslove si uvedomíme aj historické aj morálne rozdiely. Ako to v televíziách býva, každá súťaž má pravidlá a komisiu. Účelovo už vyradila z hry prezidenta prvej Slovenskej republiky, ktorý bol už v roku 1923 odsúdený ako politický väzeň na dva mesiace väzenia za kritiku pražského centralizmu. Komisii šéfuje bývalý marx-leninský učiteľ dejepisu a ruštiny, ktorý od roku 1968 nepretržite sedí v SAV a zo slovenskej histórie robí hystériu.

Poznáme svojich favoritov?

Pozrime sa na politických martýrov alebo rebelov svojej doby. Začneme sv. Metod, ktorý bol v rokoch 870-73 väznený bavorským klérom po tom, čo ho cirkevný snem odsúdil v Regensburgu aj za účasti kráľa Ľudovíta Nemca do väzenia. O jeho oslobodenie sa pričínili okrem pápeža Jána VIII. aj Koceľ a Svätopluk. Aj Jánošíka, či už ako zbojníka alebo symbol ľudového hrdinu môžeme zaradiť medzi režimom prenasledované osoby. V ére nevoľníctva bola rebélia jedinou formou ľudového odporu. Na hlavu Štúra (Hurbana a Hodžu) vypísala maďarská vláda zatykač aj s odmenou 50 zlatých za dolapenie „buričov“. Provízia sa zvýšila dokonca na 100 zlatých v striebre, pričom Štúrovi hrozila šibenica na základe stanného práva. Štefánik zahynul za podozrivých okolností, pričom jednou z verzií streľby na lietadlo mohol byť aj pokyn na jeho likvidáciu... Podobnú „nehodu“ mal aj Dubček, ktorý tiež aspiroval na vedúci post v štáte. Husák si predtým, než sa chopil moci a nastolil normalizáciu takisto odsedel svoje ako „buržoázny nacionalista“. Heroizácia Husáka za SNP však neobstojí v kontraste s čelnou pozíciou v komunistickej strane. Keby nedošlo k dohode medzi havlistami a komunistami o „nežnom“ prechode, Husák by bol zrejme medzi hlavnými obžalovanými, čo by ho zo súťaže diskvalifikovalo.

Komunisti stále v kurze

To, že RTVS nevyradila z ankety aj osoby komunistickej totality, je hanba odhaľujúca jej ideologické pozadie a najmä nevysporiadané dedičstvo komunistickej minulosti. Z pohľadu antikomunistického odboja sa rovnaký prísny meter musí priložiť aj k osobe Dubčeka. Kariéru nomenklatúrneho komunistu začal v roku 1948 na okres-

nom výbore strany v Trenčíne. V tom čase (1951/52) režim zosnoval na príkaz KSČ vykonštruovaný proces so zmenou rozsudku na trest smrti, teda vedomú justičnú vraždu troch trenčianskych študentov Alberta Púčika, Antona Tunegu a Eduarda Tesára.

Andrej Hlinka bol politickým väzňom dokonca v dvoch štátoch, v ktorých žil. Otec národa sedel pre politickú činnosť v maďarskom (Segedín) aj českom (Mírov) väzení. Suspendovaný bol kvôli obrane práv Slovákov a vlastenectvu aj podľa cirkevného práva. Nakoniec politickým väzňom bol za pokus o preplávanie Moravy aj Anton Srholec, ktorý pôsobil v kedysi jednotnej organizácii politických väzňov (KPVS), až dovtedy, kým nekandidoval na funkciu jej predsedu. Nebol zvolený a na truc odišiel aj s trinástimi percentami členov. Založením novej organizácie, ale s ukradnutým pôvodným názvom, rozštiepil jednotu slovenských politických väzňov.

Aby sme sa nehanbili

Súťaž má viaceré nedostatky, tým najväčším je nadbiehanie masovému nevku a vyrábanie „hrdinov“. Najsilnejším úderom pod pás je prítomnosť ideológie, kádrovania, mediálnej propagandy vrátane pestovania kultu osobnosti. Tomu sa nevyhol ani januárový galavečer, v ktorom obaja moderátori priam glorifikovali „dona Antonia“, napriek záznamom v agentúrnych zväzkoch ŠtB vedeného ako agenta s krycím menom „Skala“... Politickí väzni a naši priaznivci by mali tieto skutočnosti brať na vedomie a svoj postoj premietnuť aj do hlasovania za morálnu a národnú osobnosť našej histórie, ktorá si to zaslúži bez ohľadu na mediálnu propagandu a názory antislovenských kvázihistorikov, pohrobov marx-leninského výkladu dejín.

Žiaľ, hrozí, že ľudia neznajú skutočnej histórie, pomerov a charakterov, môžu do čela poslať aj kontroverzné osobnosti ako Husák, Dubček či Srholec. Silné slovo bude mať „odborný garant“ súťaže, ktorý bude oponovať tvrdeniam „obhajcu“ a komentovať dokumentárne zábery. Verejnoprávny vysielateľ totiž zapadol až po uši do tzv. hlavného názorového mediálneho prúdu, ktorý kriticky reaguje na všetko vlastenecké, národné, konzervatívne a kresťanské. Ako každá „súťaž“ ani Najväčší Slovák nebude výsledkom racionálneho a objektívneho zhodnotenia, ale emócií. Preto sa obraciame nielen na politických väzňov, ale aj na slovenských vlastencov, aby sa zúčastnili SMS hlasovania. Ja osobne favorizujem trojicu Štúr, Štefánik, Hlinka. Všetci traja zhodou okolností bojovali a trpeli nielen za národ, Slovensko, ale zaujali aj kritické antikomunistické postoje.

Rafael Rafaj

podpredseda PV ZPKO

Informácia o hlasovaní:

SMS treba poslať na číslo 9977 a uviesť názov súťaže a číslo jednej z desiatich osobností. Napríklad: NAJSLOVAK_3

Pod číslom 3 sa nachádza Andrej Hlinka.

SVEDECTVO, mesačník Politických väzňov Zväzu protikomunistického odboja • **Vydavateľ:** PV ZPKO, založený v roku 1990 pod názvom Konfederácia politických väzňov Slovenska [KPVS] • **Šéfredaktorka:** Eva Zelenayová • **Redakčná rada:** Ján Košíar (predseda), Ján Litecký Šveda, Ivan Mrva, Peter Mulík, Ivan A. Petranský, Jozef Rydlo, Juraj Vrábek a Eva Zelenayová • **Adresa redakcie:** 811 06 Bratislava, Obchodná 52 • **Telefón:** 02-5263 8156 • **e-mail:** uzpko@mail.t-com.sk • **webová stránka:** www.pv-zpko.sk • **IČO:** 00679879 • **Cena jedného výtlačku:** 1 EURO • **Predplatné 10 EUR/kalendárny rok** • **Predplatné pre zahraničných abonentov: 50 USD** vrátane poštovného. • **Číslo účtu v Prima banka Slovensko, a.s.:** SK74 3100 0000 0040 0012 8109 BIC: LUBASKBX • **EV:** 3851/09 • **Tlač:** PRINTLAND, s.r.o. • **Nevyžiadané rukopisy nevraciam** • **ISSN:** 1338-404X • **MATERIÁLY** uverejnené v rubrikách „Čitateľské fórum“ a „Spomienky“ vyjadrujú názory občanov a čitateľov.

VYHLÁSENIE

Predstavitelov kultúrneho, vedeckého a spoločenského života Slovenskej republiky

Ako predstavitelia vedeckého, kultúrneho a spoločenského života, slovenskí vlastníci a verní občania Slovenskej republiky podieľajúci sa na jej obnovení, sme s uspokojením prijali skutočnosť, že väčšina poslancov NR SR nepodľahla tlaku síl, ktoré - v súvislosti s pripravovaným pripomenutím 100. výročia konca prvej svetovej vojny a vzniku Česko-Slovenska - sa dodnes nezmierili s existenciou nášho súčasného samostatného štátu.

Pokladáme za správne, že vláda SR sa rozhodla neoslavovať jednorázovým štátnym sviatkom vyhlásenie ČSR (od roku 1920 ČSR) ako štátu, ktorý nekonal v súlade s predchádzajúcimi slovensko-českými dohodami v Clevelande a Pittsburghu, a aj preto zanikol.

Uznávame, že existencia prvého česko-slovenského štátu prispela k formovaniu moderného slovenského národa - rovnako ako českého.

Pripomínanie si tejto historickej reality však nesmie prekryvať význam a dôležitosť existencie súčasnej samostatnej Slovenskej republiky. Je príznačné, že navrhovatelia pripomínania si vzniku bývalého spoločného štátu Slovákov a Čechov formou štátneho sviatku boli nezmieriteľnými odporcami obnovenia slovenskej štátnosti v roku 1993 - ako nevyhnutnej podmienky medzinárodnej rovnoprávnosti slovenského národa - a zjavne sa s touto svojou traumou nedokážu vyrovnáť ani po vyše 25 rokoch jej demokratickej a svetom uznávanej existencie.

Pokračovanie na 13. strane

UPOZORNENIE

Tlačivo na 2% z dane pre našu organizáciu vložené vo Svedectve č. 1 sa medzičasom stalo neplatné. Prosíme darcov, aby použili tlačivo vložené v tomto čísle Svedectva (2) a aby na túto skutočnosť upozornili aj svojich známych.

Ďakujeme za záujem aj za 2% pre PV ZPKO.

Kde-komu nevyhovuje história

Do roku 1989 sa o februári v roku 1948 hovorilo ako o Víťaznom februári či Februárovom víťazstve pracujúceho ľudu. Po zmene režimu sa februárovým udalostiam roku 1948 hovorí Februárový puč či Februárový prevrat. Je chvályhodné, že aj Wikipédia už uvádza pravdivé tvrdenie: „Komunisti sa dlhodobo, už počas druhej svetovej vojny, pripravovali na prevzatie moci v štáte.“ A nepomohlo ani víťazstvo demokratov v roku 1946 na Slovensku. Mimochodom, organizačný poriadok DS schválený I. zjazdom 8. júla 1945 v Martine stanovil, že „za riadneho člena môže byť bez čakaťskej lehoty prijatý ten, kto sa v dobe neslobody (1938-1945) nespreneveril svojmu demokratickému zmýšľaniu a účastnil sa na boji za obnovenie ČSR a demokratických hodnôt.“ Takže čechoslovakizmus bol členom Demokratickej strany priam vnucovaný a zostal im dodnes.

Rozhodujúcou postavou februára 1948 bol Klement Gottwald. Po víťazstve komunistov v českej časti republiky v roku 1946 sa stal predsedom vlády a 25. februára 1948 súhlasil prezident Edvard Beneš s demisiou vlády a jej do-

plnením podľa Gottwaldovho návrhu. Vo večerných hodinách davy ľudí na Václavskom námestí s nadšením privítali zrod komunistickej diktatúry, oficiálne nazývanej i diktatúra proletariátu.

Vo februári 1951 len tak, na výstrahu, popravili komunisti troch mladých mužov, členov Bielej légie: Antona Tunegu, Alberta Púčika a Eduarda Tesára.

SLOVO SVEDECTVA

Nechceli sa vzdať slovenskej štátnosti, za čo zaplatili životom. Náš, dnes už nebohý člen Ivan Masár im venoval obraz tri kríže a svoju spomienku na nich nazval Naša krížová cesta. Ibaže dnes sme svedkami toho, že nielen komunisti, ale i ponovembroví kresťanskí demokrati si históriu prerábajú podľa vlastných potrieb. Priam cynicky vyznieva skutočnosť, že nadácii KDH dali meno po martýrovi Tunegovi, ktorý za vlast položil život, pričom kádeháci za zvrchovanosť ani len nehlasovali.

Vo februári 1990 sa tiež začal zápas o slovenský jazyk z dielne Matice slovenskej. (Viac na strane 14.) Keďže obsahoval zárodok štátnej suverenity, vláda zostavená z VPN, KDH a DS ho odmietla a pripravila vlastný. Proti

matičnému návrhu sa vyjadril aj vtedajší predseda parlamentu František Mikloško, aktuálne kandidát na prezidenta SR. Na spoločnom rokovaní politických strán a hnutí (KDH, SNS, SSL, NSS) 6. augusta 1990 prijali stanovisko, v ktorom uvádzajú: „Nesúhlasíme s odmietavým stanoviskom a postojom predsedu SNR F. Mikloška, ktorý zaujal k otázke uzákonenia slovenského jazyka. Jeho zdôvodnenie považujeme za politicky naivné a nekompetentné“. A požadujú: „Ak predseda SNR F. Mikloško nezmení svoj postoj k otázke uzákonenia slovenčiny, žiadame jeho bezpodmienečné odstúpenie. Nie je pre nás prijateľné, aby v čele najvyššieho zákonodarného orgánu stál človek s jeho postojmi.“

Zmenil sa F. Mikloško, keď kandiduje na funkciu hlavy štátu? Ani náhodou. Naopak, ustavične zdôrazňuje svoj vklad do boja proti Mečiarovi, čiže tomu politikovi, ktorý sa stotožnil s požiadavkou národa na sebaurčenie a v roku 1992 prevzal zodpovednosť za štát. Čo by asi dnes odkázali F. Mikloškovi pamätníci z obdobia zakladaniu štátu, ak by ešte žili?

Eva Zelenayová
šéfredaktorka

Trojkráľový Nový rok

PF 2019 sa vynímalo na torte pani Márie Sýkorovej, ktorá zavítala po Novom roku do centrál PV ZPKO v Bratislave. Tohto roku to bolo 7. januára, takže hneď po sviatku Troch kráľov. Nový rok v priestoroch zväzu protikomunistického odboja sa vždy začína posvätením všetkých miestností a požehnaním prítomných, čo je úlohou duchovného organizácie dp. Jána Košiar. V tomto roku sa v ústredí zišlo niekoľko vzácných ľudí a aj napriek ťažkým rokom stráveným pri dolovaní uránu, pán Anton Semeš mal humoru nazvyš. Jeho úsmevné príhody z väze-

Anton Semeš (prvý zľava) oslávil medzi nami svoje 89. narodeniny.

Foto Eva Zelenayová

nia mu takmer možno závidieť. No najmä jeho rozprávačský talent. Histo-

rik Ivan Mrva zvykne umravňovať fantáziu v rozlete, ale aj objavne odkrývať nánosy zo zaujímavých historických osobností či udalostí. Dp. Ignác Juruš veľkoryso pomáha na svet dielam, ktoré by inak zapadli v šuflíkoch autorov. Pán Viliam Zopp má skvelý prehľad o tom, čo sa deje na internete. Napriek tomu často nás navštevuje aj osobne. Začiatok roka v centrále PV ZPKO prináša mnohé námety, ktoré po tom zamestnávajú celú členskú základňu. A tak je to správne. Aj ja som bola pri tom.

Eva Zelenayová

Trojkráľová koleda. Zľava dp. Ignác Juruš, dp. Ján Košiar, Ján Litecký Šveda a Eva Zelenayová.

Foto Eva Litecká Švedová

Ocenené Jablonického mapy

„Chesterton, Čapek alebo Cíger-Hronský by túto mapu zaradili zrejme medzi ohromné či ohromujúce maličkosti.“ Takto sa začínal článok Viliama Jablonického o mapách slovenských miest v Prahe. Vyšiel vo Svedectve č. 4/2018 a získal druhé miesto v novinárskej súťaži: My k susedom, susedia k nám. Súťaž vyhlásil FIJET SLOVAKIA pod záštitou generálneho riaditeľa cestovného ruchu na Ministerstve dopravy a výstavby SR Ing. Zoltána Kovácsa pri príležitosti 100. výročia založenia Česko-Slovenska a 25. výročia samostatnej SR a ČR.

Autor je spolupracovníkom Svedectva, členom SC PEN, Klubu spisovateľov literatúry faktu Spolku slovenských spisovateľov. Od roku 2015 je členom poradného výboru ENRS Európskej siete pre pamäť a solidaritu. Je redaktorom, publicistom, kritikom, historikom kultúry a umenia, vydavateľom. Spolupracuje s viacerými médiami doma i v zahraničí. Jeho mnohovýrobová tvorba zameraná najmä na kultúrno-historické témy je obsiahla. Vydal množstvo kníh a spoluautorsky sa podieľal aj na výrobe dokumentárnych filmov. K získaniu ceny v novinárskej súťaži mu úprimne blahoželáme.

redakcia

Novinárska súťaž:
Cestujeme na Slovensko – cestujeme do Čech
Súťaž novinárov:
My k susedom, susedia k nám

1918 100 2018
 1918 100 2018
 1918 100 2018
 1918 100 2018
 1918 100 2018
 1918 100 2018

Česko země příběhů

TRAVEL IN SLOVAKIA GOOD IDEA

MY K SUSEDOM, SUSEDIA K NÁM
CESTUJEME NA SLOVENSKO - CESTUJEME DO ČECH

Slovenská republika
PRINT 2. miesto, 2. místo
VILIAM JABLONICKÝ
 Mapa slovenských miest v Prahe
 Svedectvo

Prinášame jeden z pohľadov na záhadnú smrť Klementa Gottwalda

Prehovorili ochrankári

Podpísaný uránový väzeň A 05658 zverejňujem informáciu o smrti Klementa Gottwalda v zmysle ORAL HISTORY, ktorú som si vypočul v tábore BYTÍŽ neďaleko mesta Příbram, rok po Stalinovej a Gottwaldovej smrti.

Život v tábore po smrti týchto zločincov sa zmenil. Technický riaditeľ obidvoch šácht – Rus – vymohol vo vedení tábora, aby väzni dostávali voľne chlieb. Dovtedy denná dávka pre „baníka“ predstavovala 25 dkg. Hladovali sme. Pomáhali sme si prácou pre civilov na ich pracoviskách medzi nami pod zemou. A tak sme sem-tam prišli k polovici veľkého pečňa, slaninke a niekedy aj k šnapsu. Dve udalosti v našom tábore BYTÍŽ stoja za zmienku pre históriu. Pred smrťou Stalina a Gottwalda istého letného dňa prišli do tábora noví väzni. Zaradili ich do barákov. A v noci sa začala „mela“. V tábore bolo viacero dôstojníkov, súdených Najvyšším vojenským súdom. Medzi väzňami bol aj predseda tohto súdu. Taká parádna bitka ako vtedy v tábore nikdy nebola. Zjazd strany odsúdil „porušovanie socialistickej zákonnosti“ a na tých, čo poslúchali tajné smernice, naraz „padla klec“ (starý väzenský termín).

Potom sme ticho žili. Rok? Dva? Nepamätám si presne, keď prišli do tábora dvaja bývalí ochrancovia súdruha Gottwalda. Boli s ním aj v Moskve na pohrebe „vodcu proletárov celého sveta“. Po skončení obradov na Červenom námestí si jednotlivé národné delegácie prevzali členovia ÚV KSSZ. Československú delegáciu na svoju zamoskovskú chatu zobral súdruh Malenkov. Prečo práve ich – to vtedy bolo štátnym tajomstvom. Malenkovova manželka si to priala a manžel v y k o n a l. Jeho manželka bola sestrou odsúdeného a popraveného Slánskeho. Ona s Fučíkom navštívila za onoho času Moskvu a ostala tam študovať ako buržoázii v ČSR „podrezať krky“ (Gottwaldov výrok v parlamente).

Hodovanie na chate

Hostia sa na vládnych autách dovezli na Malenkovovu chatu (vidí sa mi, že to bolo v Kuncve za Moskvou). Po niekoľkých prípitkoch sa začala typická stranícka „žranica“ hojne zalievaná vodkou. Na hostine sa zúčastnili aj ochrankári. Keďže sa hojne pripíjalo na všeličo, tak prítomní boli poriadne „pod parou“. V chránenom vládnom okruhu chat sa cítili voľne a bezpečne. Aj ochrancovia sa cítili dobre, najedli sa a dávali si „do nosa“. Domáca pani sa na tejto večeri nezúčastňovala.

Klement po polnoci pijatiku už len zajedával kyslými uhorkami. Vyšiel si na chodbu na WC, ale ochrankári zostali sedieť vnútri. Vtom na chodbe zazneli výstrely. Vybehli von a na chodbe našli Klementa opretého o stenu. Manželka Malenkovova povedala: „To máš za to, že si môjmu bratovi nedal milosť.“ Malenkova aj s manželkou poslali do Kazachstanu.

Pohreb v Prahe

Vo vládnej delegácii bola aj manželka Klementa Gottwalda Marta. Po jej boku z každej strany ju sprevádzali eštabáci v civile. „Mudrci“, stratégovia na ŠtB predvídali zrútenie súdružky manželky. Preto mali každý jeden vo vrecku vreckovku napustenú chemikáliou. Keď sa blížili k patričnému miestu, súdružka Marta nezvládla žiaľ a vykrikla: „Vy ste mi zabili...“ Hneď jej zapchali ústa a odviekli do pripravenej sanitky. Tento zážitok nám v tábore rozprával účastník pohrebu. Príliš veľa vedel, a tak ho poslali kopať urán spolu s nami.

Svadba súdruha Gottwalda vo Vrútkach koncom prvej ČSR

Klement Gottwald vydával vo Vrútkach komunistické noviny (Pravda chudoby?). Istého dňa prišla za ním na návštevu do domu Júlia Verčika, kde bola redakcia, Gottwaldova družka Marta. Bola v druhom stave. Domáca pani, ako katolíčka, bola zdesená, že tú hanbu Klement neriešil svadbou. Nejedna komunistka žil takto „na divoko“. Domáca pani húdla do Klementa celý večer. Dosiahla svoje, ale Klement si dal podmienku, že to bude v katolíckom kostole vo Vrútkach za zatvorenými dverami. A stalo sa. Svedkami boli manželia Verčikovi.

Dnes v tej matričnej knihe chýba patričný list. Bol za „onoho“ času v y t r h n u t ý...

Spomienka na deportácie

Dávnejšie prišiel do redakcie Svedectva list od Márie Štellengovej zo Spišskej Teplice, ktorý je pozoruhodným svedectvom o odvečení dvanástich občanov zo Spišskej Teplice vo februári 1945, po takzvanom oslobodení. Obec mala v tom čase niečo cez tisíc obyvateľov, čo znamená, že bez akýchkoľvek dôvodov jednej noci zmizli viac ako tri percentá dospelých občanov, prevažne žiteľov rodín. Bola to udalosť, ktorá zanechala v myšliach a srdciach pozostalých trvalú stopu. Odvliekanie občanov do sovietskeho Ruska v posledných mesiacoch vojny, ba i na začiatku mierovej doby, sa takmer polstoročie tajilo a takmer by upadlo do zabudnutia, nebyť politických zmien po roku 1989. Ale aj dnes sa hovorí o deportáciách Slovákov skôr šepotom a médiá ich takmer ignorujú, aby azda táto téma nekonkurovala iným deportáciám, ktoré nám bežne denne servujú. Zároveň zostávajú predmetom rôznych výkladov a špekulácií. Serióznejší bádatelia hovoria až o päťdesiatich tisícoch odvečených. Počul som však vyjadrenie jedného historika – propagandistu, že to boli prevažne kolaboranti

s nacistami a najmä Maďari zo zabratých území, dohromady ich bolo vraj sotva niekoľko tisíc. Vzácný list Márie Štellengovej hovorí o niečom inom. (im)

Vážená redakcia!

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Môj nebohý manžel bol narodený 9. 2. 1914, ale v deň jeho 31. narodenín, ako mladí manželka, bývali sme u rodičov s jeden a polročnou dcérkou. Manžel sa vrátil z práce večer o desiatej hodine. Bolo to v najťažších dňoch 2. svetovej vojny. Všetci sme už spali, no tesne pred polnocou bol na dverách veľký buchot. Izba rodičov bola pri dverách, otec otvoril a hneď vošli dvaja ozbrojení vojaci s nasadenými bajonetmi z NKVD a s nimi jeden civil. Pýtali sa po rusky „kde chaziť“. Otec hovorí, že spí, prišiel neskoro z práce. – Tak ho zavolaj - a zabúchali nám na dvere. Manžel otvoril, dcérka strašne plakala, ja som sa triasla, ničomu som nerozumela. Civilista manželovi hovoril, aby sa rýchlo obliekol, musí ísť s nimi. So svokrou sme sa rozplakali, pýtali sme sa, prečo a kde ho berú. Civil hovoril, aby sme nemali

starosti, že to nič nie je. V tú noc spolu s mojim manželom odvlieklo NKVD do sibírskeho gulagu z našej dediny 12 nevinných občanov - žiteľov rodín. Zostali tu manželky a 43 maloletých detí bez otcov. Nič sme o nich nevedeli. Po skončení vojny za dva, tri, štyri roky začali sa vracieť, všetci v hroznom stave s podľomeným zdravím. Jeden z nich sa nevrátil, zomrel počas cesty domov, ostala po ňom žena a osem sirôt. I naďalej zostali sme všetci nespoľahliví so všetkými dôsledkami, najviac trpeli deti v škole. Bolo im všetko odmietnuté, no všetko sa už pomínulo. S úctou Vám posielam túto malú pozornosť spod krásnych Vysokých Tatier aj keď sú to najnižšie veľhory, zo všetkých sú najkrajšie na svete. Prosím prepáčte za chyby a pismo, veď už ťahám na deväťdesiatku. Aj keď dobrý Pán Boh na nás dopustí, ale nás neopustí. Prajem vám, aby sa vám darilo všetko v dobrom zdravíčku na česť a chválu Božiu. Tak za všetko Pán Boh zaplať a s vŕcnym pozdravom ostáva občianka Mária Štellengová, Spišská Teplica. Sláva Bohu na výsostiach!!!

Mária Štellengová

Svedectvo troch krížov

Ivan Masár bol poslucháčom štvrtého ročníka architektúry, keď 4. januára 1954 na dvere posluchárne zaklopali páni v čiernych kožených kabátoch s klobúkmi na hlavách a žiadali, aby išiel s nimi. Nemal ešte ani 22 rokov a jeho život visel na vlásku. Súdný proces, ktorý sa začal 9. augusta 1954 a trval tri dni sa skončil odsúdením za velezradu, lebo v roku 1945 vstúpil do slovenského Junáka, skautingu. V rozsudku mal uvedené, že za takýto trestný čin sa ukladá trest smrti, no napokon skončil len odňatím slobody na 17 rokov. Zomrel 15. apríla 2014.

Troja absolventi trenčianskeho gymnázia Anton Tunega, Albert Púčik a Eduard Tesár nemali toľko šťastia. Odvolací súd ich na výstrahu odsúdil na trest smrti. Za účasť v Bielej légii. Ivan Masár venoval

slovenským martýrom obraz Tri kríže a na pietnej spomienke 22. februára 1999 povedal:

„Toto storočie je presýtené pachom krvi. Revolúcia, vojny a potom pod maskou mieru u nás sú to zaplnené väznice a tábory nútených prác pri šachtách na Slavkovsku, Jáchymovsku i Příbrami, kde sa ťažil urán, ale aj pri šachtách, kde sa ťažilo uhlie.“

Za radmi ostatných drôtov napustených elektrinou tiesnili sa tisícky novodobých otrokov. Bez pocitu viny v neľudských podmienkach tu žili i zomierali. A zomierali aj cestou do týchto „humanitných“ zariadení – zomierali vo väzniciach, ale aj v gulagoch na ďalekej Sibíri, kde bolo od nás zavlečených vyše 20 tisíc ľudí.

Súdy pracovali na plné obrátky. Štátne súdy len v rokoch 1948-1952 odsúdili 27 tisíc ľudí.

Okresné a krajské súdy v rokoch 1953-1967 za politické delikty odsúdili 70 770 ľudí. Koľkých odsúdili ľudové súdy? Každý, kto sa niekomu nepáčil, bol vyhlásený za zločinná.

A tak na základe rozsudkov bolo v táboroch 186 tisíc väzňov. Pracovné technické tábory boli zaplnené

ľuďmi bez rozsudku v počte 118 683 ľudí. Koľko študentov bolo vyhodených zo škôl, koľko ľudí zo zamestnania, koľkým roľníkom bolo násilne zabraté všetko, koľko ľudí v nemohúcosti si dobrovoľne zobrali život? To štatistiky neuvádzajú.

Podľa oficiálnych údajov bolo popravených 238 ľudí. Medzi nimi boli aj troja absolventi trenčianskeho gymnázia Anton Tunega, Albert Púčik a Eduard Tesár. To sú tri kríže – to je naša Slovenská Golgota. V jej tieni sú stovky krížov popravených a umučených roztratených po celom území Čiech, Moravy a Slovenska. Pach kaluži nevinne preliatej krvi bolo cítiť od Ašu po Čiernu pri Čope.“

Ivan Masár

Pred 1150 rokmi zomrel sv. Cyril

Na 14. februára 2019 pripadá 1150 rokov od smrti sv. Konštantína-Cyrila, ktorý spolu so svojim bratom sv. Metodom patrí k základným pilierom našej kultúry. Venovali nám preklad Sv. písma počnúc Evanjeliom sv. Jána: „Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh.“

Pred 50 rokmi boli oslavy výročia sv. Cyrila veľkolepé. Bol vyhlásený Jubilejný rok sv. Cyrila a pápež Pavol VI. vydal pri tejto príležitosti 2. februára 1969 apoštolský list *Antiquae nobilitatis decora* (Staroslávne vznešené činy). V tom čase bolo možné slobodne cestovať a tak do Ríma 14. februára 1969 prišli stovky slovenských pútnikov, ktorých na audiencii prijal pápež Pavol VI. V Bazilike sv. Petra naši biskupi Andrej Grutka, Pavol Hnilica, Ambróz Lazík, Róbert Pobožný a Michal Rusnák spoločne s pápežom slávili svätú omšu. Tieto počty pútnikov do Večného Mesta boli prekonané až po roku 1989, napr. národnou púťou Slovákov do Ríma 14. a 15. februára 2000, ktorú vyhlásil spolu s našimi biskupmi prezident SR Rudolf Schuster.

Obranca staroslovenčiny

Pápež Pavol VI. (vyhlásený za svätého 14. októbra 2018) v spomínanom apoštolskom liste v roku 1969 okrem iného napísal: „Všeobecne je známe, koľko starostí a námahy vynaložil sv. Cyril, aby sa vo svätej liturgii latinského i byzantského obradu užívala staroslovenská reč a ako sa pričínal o jej prípravu a obranu. Hadrián II., akoby chcel korunovať jeho dlhotrvajúce práce, schválil slovanskú liturgiu. Svojím civilizačným úsilím, ako aj samými svätými obradmi sledoval sv. Cyril jediný cieľ: slúžiť Bohu, kráľovstvu Božiemu a svätej veci evanjelia. Čo on vykonal pred mnohými storočiami, II. Vatikánsky všeobecný snem to slávnostne potvrdil.“ (AAS, roč. LXI (1969), č. 3, s. 137-149)

K našim odborníkom na dielo svätých Cyrila a Metoda možno zaradiť aj Dr. Jána Hnilicu, brata biskupa Pavla (1921 – 2006). V jednej svojej štúdii venuje pozornosť nevyriešenej otázke biskupskej hodnosti sv. Konštantína-Cyrila. Okrem iného Ján Hnilica uvádza, že ... „všetky hodnoverné historické pramene jednoznačne spomínajú Konštantína ako hlavnú osobnosť byzantskej misie na Morave. Koncom roku 866 alebo počiatkom 867 sa Konštantín a Metod aj s vybranými žiakmi, vydali na cestu do Ríma, aby pred pápežom obhájili svoje evanjelizačné dielo a dosiahli od neho schválenie. Ich cieľom bolo dosiahnuť:

1. Potvrdenie staroslovenského jazyka v liturgii západného, čiže rímskeho obradu.
2. Vysviacku žiakov na diakonov a kňazov.
3. Zriadenie samostatnej hierarchie s vlastnou cirkevnou provinciou.

Aj sv. Cyril bol zrejme biskupom

Niektorí historici a slavisti sa domnievajú, že aj sv. Cyril bol biskupom. O jeho biskupskej hodnosti sa zmieňuje rímska *Legenda*. Za jej hlavného autora sa považuje biskup Gauderich, ktorý sa podieľal na vysviackach žiakov Konštan-

Kardinál Jozef Tomko s majstrom Viliamom Shifferom na posviacke súsošia sv. Cyrila a Metoda v Slovenskom ústave v Ríme 2. októbra 1988. Foto archív

tína - Cyrila a Metoda. Najznámejším zástancom biskupskej hodnosti bol chorvátsky jezuita Štefan Sakač (1890 – 1973). Podľa neho je ťažko prijateľné, žeby pápež nebol vybral za prvého biskupa hlavného učiteľa rodiacej sa Cirkvi v Moravskej ríši, akým bol sv. Cyril. Hadrián II. vysvätil Filozofa Cyrila pri tom istom oltári sv. Petra a pri tej istej príležitosti, pri ktorej sa Metod stal kňazom. Analýzou správ v posledných dňoch Cyrilovho života, prof. Sakač usúdil, že Cyril bol biskupom, ale predvídajúc blížiacu sa smrť, zriekol sa hodnosti a utiahol sa do kláštora. Kliment ochridský, v *Pochvalnom slove na česť sv. Cyrila* napísal, že 'slovenskému národu... bol daný za pastiera a učiteľa'. Výrazom pastier sa obvykle označujú biskupi.

Profesor P. Michal Lacko SJ (1920-1982) uvádza aj miesta, kde sa nachádzajú najstaršie vyobrazenia, ktoré znázorňujú sv. Cyrila ako biskupa: v Ochride, v kláštore Docharia na Hore Athos, v Dolnobesovickom kláštore v Bulharsku, v obci Dobrsko neďaleko Blagoevgradu v Bulharsku, v čiernohorskom kláštore Morača, v Katedrálnom chráme Božej Múdrosti v Kyjeve, tamtiež v kaplnke sv. Antona a Teodósia, kde obaja sv. bratia sú zobrazení ako biskupi.

Roztrúsené svedectvá

Významným svedectvom je aj Bazilika sv. Klimenta v Ríme, kde je hrob sv. Cyrila a kde je aj znázornený osemkrát v rôznych storočiach: IX, XI, XVII, XIX a XX. Z toho je šesťkrát znázornený ako biskup. Ďalšie miesta v Ríme, kde sa nachádzajú najstaršie vyobrazenia sv. Cyrila ako biskupa sú: 1. Vatikánske múzeá – Sixtova sieň, chorvátsky Kostol sv. Hieronyma, Lateránska bazilika, kde v druhom oblúku za hlavným oltárom sú sv. Cyril a Metod znázornení v biskupských rúchach.“

Právom sa odkaz misie sv. Cyrila a Metoda dostal do Ústavy Slovenskej republiky, žiaľ, málo si to uvedomujeme a mnohým to už dnes ani veľa nehovorí. Ich súsošie v hlavnom meste dodnes nestojí. To ale neznamená, že sa nášho kresťanského dedičstva vzdáme, veď za to trpeli aj mnohí naši členovia, politickí väzni.

ThDr. Ján Košiar
duchovný PV ZPKO

Vo februári 1849 Slováci obetovali život za cisára aj za Košuta

Na jeseň 1848 sa vo Viedni rozhodli definitívne skončiť s uhorskou rebéliou vedenu zemanom slovenského pôvodu Ľudovítom Košutom. Do Uhorska zo západu vpadli početné vojenské jednotky a obsadili Bratislavu. Z Haliče pochodovala rakúska brigáda ku Košiciam. Honvédi ustupovali k Pešti. Jeden zbor uhorských vlastibrancov - honvédov vedený spišským šľachticom generálom Arturom Görgejom rodákom z Toporca, sa oddelil od hlavných síl a zamieril na Slovensko. Cez Levicu smeroval k banským mestám. V polovici januára 1849 obsadil Banskú Štiavnicu. K mestu tiahli z viacerých strán aj cisárske vojská, ktoré porazili roztrúsené oddiely honvédov v zrážkach pri Žarnovici, Banskej Belej i Hodruši. Görgey musel zo Štiavnice zutekať, ale z komorskej pokladne vzal všetky zásoby zlata a množstvo strieborných mincí. Hlavný stan si rozložil v Banskej Bystrici a vyzval obyvateľstvo do zbrane.

V nasledujúcich dňoch sa zástupy Slovákov hlásili v tábore honvédov. Viac ako výzvy brániť slobodu účinkovalo dvadsať strieborných toliarov, ktoré každý dobrovoľník dostal ihneď na ruku. Napriek posilám si honvédske veliteľ netrúfal zotrvávať ďalej v Bystrici a v tuhej zime prešiel cez Šturec do Liptova, vlečúc po snehom zaviatych roklinách aj ťažké delostrelectvo. Druhá časť jeho zboru tiahla cez Horehronie a Poprad k Levoči, kde sa oba prúdy spojili. Tu sa honvédi ocitli v zložitej situácii. Za chrbtom mali početné oddiely generála Götza, v ďalšom postupe im bránila cisárska brigáda generála Degena, v ktorej slúžilo aj veľa Slovákov. Degen dal obsadiť ťažko schodný horský prechod Branisko. Predný voj honvédov viedol plukovník Richard Guyon, Škót s francúzskymi koreňmi, ktorý vstúpil do cisárskeho vojska. Po uzavretí manželstva s barónkou Máriou Spléniovou sa usadil v Uhorsku a pridal sa ku košutovskej rebélii. Po jej porážke ako internacionálny dobrodruh bez pevných koreňov prestúpil na islam, vstúpil do služieb Osmanskej ríše a ako generál Hursid paša sa stal veliteľom Damašku.

Slováci v prvej línii

Zatiaľ však stál pred sotva riešiteľnou úlohou, ktorou ho Görgej poveril - zmocniť sa snehom zaviateho priesmyku. Guyon vydal rozkaz Zvolenskej garde, aby útokom dobyla Branisko. Zvolenský prápor národnej gardy pozostával len zo Slovákov a jeho hlavnú bojovú silu predstavovali urastení a nebojácni Detvanci. Aj v tomto prípade náčelníci honvédskeho vojska použili hanebnú taktiku, do najrizikovejšieho boja poslať najprv Slovákov. Tak tomu bolo aj počas zrážky pri Banskej Hodruši pred troma týždňami, kde slovenskú stotinu z pluku cára Alexandra hrozbami šibenice hnali do vopred stratenej bitky.

Keď vojsko pre neschopnosť veliteľov muselo ustúpiť, celá vina sa zvalila na zbabelosť a zradu Slovákov. Ak však nasle-

dovalo víťazstvo ako tomu bolo na Branisku, sláva nepatrila udatnosti slovenskej, ale hrdinstvu maďarskému. Maďarskí velitelia takouto podlosťou vždy dokázali slávu zabezpečiť Maďarstvu. Guyon pred očami pechoty dal niekoľko diel nabitých kartáčom. Tak sa nazýval náboj so sekaným olovom, ktorý mal devastujúce účinky na skupinu vojakov. Ako rodený Angličan trojakým jazykom vykrikoval: Na predek dupla Lohnung, háťul kartács, teda ak budete postupovať bude dvojnásobný žold, ale ak cúvnate bude sa strieľať kartáčom (nasekané olovo).

Ulúpená sláva

Zvolenský prápor sa brodil hlbokými závejmi hore strmými svahmi Braniska a keď cisárske kanóny začali husto strieľať, Slováci zakolísali, ale Guyonove kartáče im zabránili cúvať. Tu sa na čelo oddielu postavil štiavnický katolícky kaplán Imro Polesný a povzbudil gardistov do útoku. Napriek tuhému odporu cisárskych zvolenských gardisti ich vyhnali z postavenia a získali tak skvelé víťazstvo. Ibaže márne by sme hľadali v maďarských dejepisných príručkách chválu na zvolenských hrdinov a nebojácneho štiavnického kaplána. Do histórie vstúpil pod pomaďarčeným menom Imre Erdősi, hoci ešte aj roku 1848 sa do matričných záznamov podpisoval Polesný. Spolu s Andrejom Radlinským kaplánčili v štiavnickej farnosti, ale vo víre revolúcie sa ich cesty rozišli. Imra Polesného maďarská žurnalistika povýšila na hrdinu Erdősiho, z Radlinského sa stal „vlastizradca“, lebo roku 1867 bol na audiencii u cára Alexandra II., ba usilovali mu aj o život.

O polstoročie Maďari predsa len zmúdreli. Keď sa nad Uhorskom v lete 1917 zmrákalo a Slováci si pripomínali storočnicu veľkého katolíckeho buditeľa, na rodnom dome Andreja Radlinského v Dolnom Kubíne odhalili pamätnú tabuľu v slovenskom i maďarskom jazyku a to za účasti celej župnej honorácie na čele s hlavným županom. Až do vypuknutia vojny bolo také niečo nepredstaviteľné...

Prešli len tri týždne od bitky na Branisku a Slováci opäť bojovali proti sebe. Asi štyristočlenný oddiel slovenských dobrovoľníkov 23. februára 1849 vtiahol do mestečka Muráň, kde sa ubytovali. Plánovali si tu niekoľko dní odpočinúť. Keďže 25. februára bola nedeľa a teda deň kedy sa šlo do kostola a potom obvykle do krčmy, dobrovoľníci zanedbali prieskum aj strážnu službu. V skorých ranných hodinách mestečko obklúčilo asi tisíc gemerských gardistov a nečakane na dobrovoľníkov udreli. Tí utrpeli veľké straty, šestnásť padli, 38 bolo zranených a 60 zajatých. Zvyšok sa rozutekal. Takto neslávne skončila gemerská výprava slovenských dobrovoľníkov. Aj gemerskú gardu tvorili Slováci z okolia Revúcej, Jelšavy, Ratkovej a iných slovenských sídiel Gemera. Vo februári pred 170 rokmi sa na Branisku, na Muráni vylievala slovenská krv a to za cisára, za národ slovenský i za Košuta.

Ivan Mrva

Starajme sa o svoje vinice

Človek sa často zúfalo usiluje pochopiť a definovať rozdiel medzi dobrom a zlom. Problém je v tom, že teória a vzdelanie nám pritom veľmi nepomôžu. Otec bol mimoriadne vzdelaný človek, ale vysokú školu neurobil, lebo nemal žalúdok na skúšky z marx-leninizmu a vedeckého ateizmu.

Ja som tiež mal na filozofickej fakulte samé jednotky, ale odišiel som, lebo takisto mi žalúdok nedovolil hovoriť to, čo si nemyslím. Človek v podradnom postavení takisto nemôže vždy hovoriť čo si myslí, ale predsa častejšie a ak sa snaží manévrovať a taktizovať, nemusí natoľko ponížovať samého seba a hanbiť sa za to. Mimochodom, pochopí aj všeličo, čo by mu ako teoretikovi a vzdelancovi ušlo. Fyzici sa už dlhodobo usilujú pochopiť definíciu časopriestoru a pritom, ak robotníkovi povie, že má kopať odtiaľto až do večera, možno pochopil niečo trochu iné, ale dosť podobné a rovnako hlboké.

Už v Starom zákone sa uvažuje o tom, v čom sa človek líši od zvierat a aj v knihe Kazateľ, aj v knihe Jób sa vyjadrujú veľké pochybnosti o tom, či sa vôbec od nich podstatne líšime. Lebo aj v prírode sa chytračí, klame a podvádza, aby sme si uchytili väčší kus žrádla, priestoru či iných benefitov pre seba a svoju rodinu. U tých vyšších živočíchov sa pritom možno vyskytne aj nejaký ten zárodok pocitu viny. Človek sa snaží vynikať a chytračiť nielen v tej živočíšnej, sexuálnej a potravinovej oblasti, ale aj v mnohých iných sférach, v ktorých sa realizuje.

Revolucionárka Ester

Samozrejme bez viery, že niečo dokážeme, že sme lepší a vyvolení, ťažko niečo dosiahneme. Nemôžeme sa však za takých považovať a ukazovať prstom na iných, že sú horší, nemorálnejší a živočíšnejší. To je fakt, ktorý sa nám snažil vysvetliť Ježiš Kristus a hovorí o tom celá jeho história. Preto je síce pravda, že bol vyslaný predovšetkým k strateným ovciam domu Izraela, ale my nemôžeme obracať jeho učenie naruby a tvrdiť, že žiadne stratené ovce neexistujú!

Už dávnejšie som napísal recenziu na knihu diakona Andreja Kurajeva „Kak delajut antisemitom“, ktorá vyšla v Moskve r. 2006. Uvediem z nej voľne preloženú dlhšiu citáciu: „Prototypom ženy - revolucionárky v Starom zákone môže byť Ester z rovnomennej biblickej knihy. Vďaka jej účinkovaniu bola vyvraždená celá elita Peržanov - okolo 75 000 ľudí. Desať detí veliteľa perzskej armády Hamana bolo surovo popravených. Práve tento Haman plánoval, ako by sa Perzská ríša zbavila príliš vplyvných Židov.

Táto likvidácia bola ešte len zamýšľaná, vôbec sa nezačala. Židia teda už 25 storočí radostne tancujú na pamiatku masového vyvražďovania. Práve po tomto

masakre začala Perzia upadať a za necelých sto rokov podľahla Alexandrovi Veľkému.“

Socialistka Zetkinová

Práve kniha Ester markantne ukazuje, že Starý zákon nachádza svoj zmysel iba ako predchodca Nového zákona. Zvlášť historické knihy sú vlastne len zbierkami receptov na krvavé zúčtovanie s nepriateľmi, prípadne inými, ktorí zavádzajú a prznia „čistú rasu.“

8. marec - to nie je len deň žien, ale určitého typu ženy. V roku 1910 medzinárodná konferencia socialistiek v Kodani vedená Klárou Zetkinovou naplánovala „Deň revolucionárky.“ Nič sa tam ešte nehovorilo o presnom dátume. V roku 1911 sa MDŽ v Nemecku, Rakúsku, Dánsku a Švajčiarsku oslavoval 19. marca. V roku 1912 zasa 19. mája. V roku 1913 v Nemecku 12. marca a v Rusku 2. marca. Také skoky sú charakteristické pre liturgický lunárny kalendár. Dve náboženstvá majú túto prax, kresťanské a židovské. Európske komunistické hnutie začiatkom 20. storočia bolo v značnej miere židovským. To nie je mýtus, ale holý fakt. Spojenie Purimu s MDŽ predpokladá aj Ústredný židovský internet „sem40.ru“. O tom, že 8. deň prvého jarného mesiaca je spojený s revolucionárkou Klárou Zetkinovou vedia všetci, ale prečo práve ôsmeho vedia málokto. Tento dátum vybrali práve podľa sviatku Purim a rozhodla o tom Kominterná.

Februárová revolúcia

Významné je aj to, že Purim podľa nového kalendára padol na 8. marca aj roku 1917 a podľa starého na 23. februára. A práve na tento dátum pripadá začiatok Februárovej revolúcie. Vzbury sa začali v radoch na chlieb. V dokumentoch petrohradskej ochranky z predošlého roku čítame: „V Petrohrade všetok obchod s obilím sa bez výnimky deje prostredníctvom Židov, ktorí sú veľmi dobre informovaní o náladách davu.“ Fakt je teda jasný. MDŽ, začiatok ruskej revolúcie a aj židovský Purim sa stretli pri dátume 23. februára podľa starého kalendára platného do revolúcie v Ruskom impériu.

Dnešné židovstvo sa od starozákonného líši tým, že kým to dávne si pri nešťastiach vždy spýtať svoje svedomie, novodobé za všetko obviňuje iných. Myslím si, že nie je žiadnym antisemitizmom upozorniť ho na nebezpečenstvo takéhoto správania.

Lžami, manipuláciami a nepodloženými obvineniami druhých iste môžeme dosiahnuť veľkú kariéru a významné postavenie. Je to tak aj v osobnom či národnom živote. Veď aj pri Ježišovom podobenstve o Pánovej vinici adresáti pochopili, že to hovorí o nich osobne... (Mt. 21, 33 - 34 Mr. 12, 1 - 12 Lk. 20, 9 - 19) Starajme sa teda dobre o svoje vinice a vyznávajme pritom aj svoje viny. Židia aj kresťania, rovnocenne, pravdivo a opravdivo.

Vlado Gregor

Život štvancov režimu

Pokračovanie z 1. strany

Aj ja s mamou sme boli štvancami režimu, občanmi druhej kategórie, bez akýchkoľvek ľudských práv. Súdruhovia sa veľmi usilovali zničiť nás zo sveta. Až do veku dvanásť rokov som si otca nevidel ináč, ako v putách, stráženého ozbrojenými dozorcami 5-10 minút raz v roku. Ako 11-ročný som dostal v škole výprask palicou od učiteľa za to, že som sa priznal k viere v Pána Boha. Kvôli odmietnutiu vstúpiť do pionierskej organizácie a za miništrovanie v kostole mi režim hrozil štátnou výchovou. Žili sme v ustavičnom strachu. Boli sme bezdomovci, bez strechy nad hlavou. Žili sme v malej prenajatej izbičke na dedine a borili sa s biedou.

Ako ste si vytvárali vzťah k otcovi, keď ste ho prakticky ani nepoznali a aké bolo vaše zvítanie?

Zásluhou mojej matky som mal veľmi vrelý vzťah k milovanému, aj keď imaginárnemu otcovi. Neprešiel deň, aby sme o ňom nehovorili, nečítali jeho listy a večer sa spoločne nemodlili za jeho prepustenie. Mamička mi vždy prízvukovala, že je nevinný a že pôvodcovia našej tristnej situácie sú výlučne komunisti. Zdôrazňovala, aby som si to pamätal po

Juraj Hurný ako básnik Rudolf v Pucciniho opere Bohema.

Foto archív

celý život! Keď sa otec vrátil, museli sme si na seba zvykať. Nebolo to vždy jednoduché, pretože sa vrátil zdravotne zničený a vo svojich 44 rokoch bol na pokraji smrti. No na ten krásny, slnkom zaliaty májový deň (12.5.1960) na levicej železničnej stanici, nikdy nezabudnem. Vystúpil z vlaku s malým kufříkom, kráčal k nám ťažkým unaveným krokom a mamička i ja sme mu utekali v ústrety. Dlho sme tam nemo stáli v tuhom objatí a slzy sa nám kotúľali dolu lícami.

Strastiplný život vašej rodiny po druhej svetovej vojne opísala vaša mama. Nastavuje inú tvár Povstaniu, než ju dodnes prezentuje oficiálna historiografia. Od pustili ste?

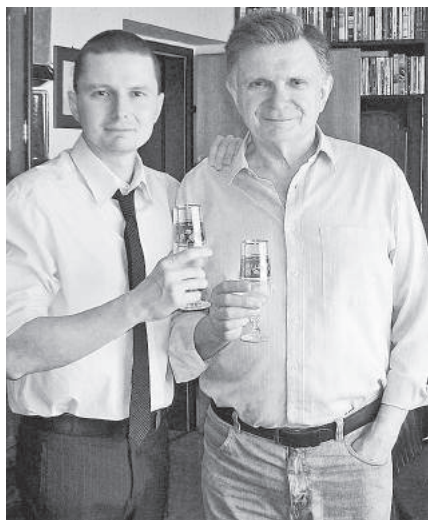
Odpusteniu by malo predchádzať odprosenie, zatiaľ som ho nepočul! Pravda o Povstaní je len jedna a aj keď ju súčasná „vrchnosť“ na Slovensku zamlčuje, je iba otázkou času, kedy triumfálne vyjde na svetlo Božie. V tomto som absolútne pokojný, aj keď neraz pohoršený. Nad tým, ako, „historici“, ktorí sa prostituovali s komunistickým režimom, majú tú opovážlivosť ešte aj dnes písať o dejinách, ktoré tak mohutne, dlhé roky krivili za boľševické penia-

ze. Môj postoj k tzv. SNP vychádza z rodinnej tragédie, ktorú musela zažiť moja matka. Jej prvého manžela Františka Šandrika partizáni 2. septembra 1944 vo Fačkove beštiálne zavraždili. Sám si musel vykopať hrob, potom ho zastrelili, vyzliekli donaha, odsekli prst so zlatou obrúčkou, vybili zlatú korunku a zahrabali. Mladá 24-ročná vdova si po zlikvidovaní Povstania hľadala svojho 29-ročného muža v masových i jednotlivých hrobách partizánskeho vyčinenia, aby si ho mohla dôstojne pochovať. Nikto si nedokáže predstaviť hrôzu, akú musela zažiť pri otváraní hrobov obetí partizánskeho teroru. Nevieť či si niekto z tých, čo oslavujú zločiny povstalcov niekedy uvedomil, čo vlastne oslavuje?!

Nikto nikdy nezistil prečo partizáni túto vraždu vykonali, veď Šandrik nebol politicky angažovaný, bol iba riaditeľom hotela v Rajeckých Tepličiach, ktorý partizáni prišli vyrabovať. Symbolickým pre dnešné Slovensko je smutný fakt, že jeden z aktérov vraždy, partizánsky komisár, komunista Anton Sedláček má ešte aj dnes v Žiline pamätnú tabuľu, no jeho nevinná obeť nič. Ba dokonca média v tejto krajine odmietajú informovať o partizánskych zločinoch, masovo páchaných na bezbrannom obyvateľstve.

Vyštudovali ste počas minulého režimu a stali ste sa sólistom našej prvej opernej scény. Aký ste mali dôvod emigrovať?

Po viacerých odmietnutiach vstúpiť do komunistickej strany, ma začal režim cez ŠtB spoločensky i ľudsky likvidovať. Ukončili moje umelecké aktivity, až napokon šéf opery SND Pavol Bagin rozhodol o mojom preradení do zboru, čo bola absolútna degradácia, nemajúca v dejinách našej opernej scény obdobu. Okrem toho domov nás chodievali kontrolovať eštebáci, vraj „ako žijeme?“, a snažili sa otca nahovoriť na udavačstvo. Samozrejme, že neuspeli! Po mojom vyhnaní zmazali všetky moje

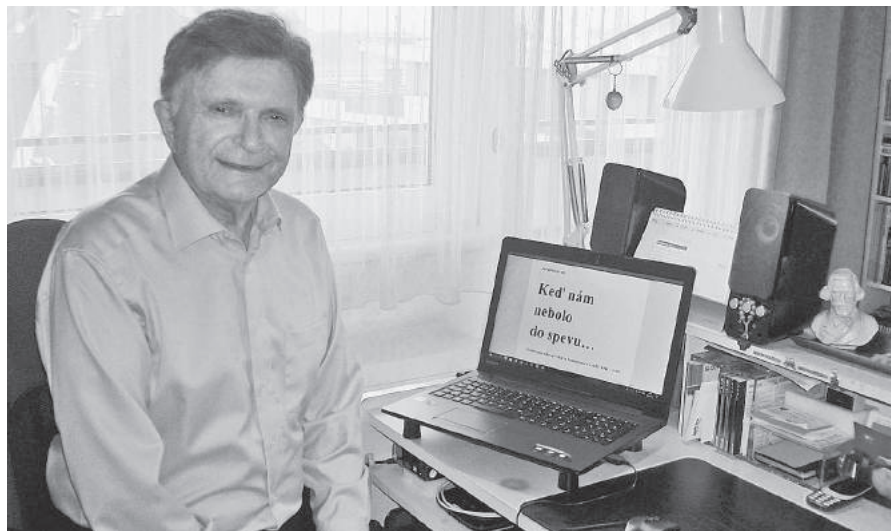
Juraj Hurný so synom Georgom pri oslave 65 rokov.

Foto archív

nahrávky v rozhlas a televízii, a nemesel som byť ani uvedený v Encyklopédii dramatických umení Slovenska. Postaral sa o to predseda jej hlavnej redakcie Rudolf Mrlian, ortodoxný komunista a bývalý partizán.

V súčasnosti často zaznieva kritika z Bruselu voči postkomunistickým štátom, ktoré odmietajú migrantov. Poukazuje sa práve na skutočnosť, že Západ neodmietol migrantov zo štátov sovietskeho vplyvu. Aký je váš názor?

Migranti zo štátov východného bloku obohatili všetky krajiny, do ktorých utekali pred komunizmom. Boli to vo veľkej väčšine vzdelaní, kultúrni ľudia s vôľou skoro sa integrovať, naučiť sa jazyk a stať sa plnohodnotnými občanmi prijímajúceho štátu. Terajší migranti z moslimských štátov sú úplne iní. Aj keď niektorí prichádzajú s dobrou vôľou, väčšina sem prichádza s nenávisťou, vyvierajúcou z ich fanatickej viery. Nemajú chuť sa integrovať, ba naopak očakávajú, že domáce obyvateľstvo sa im prispôsobí. Keď sa tak nedeje, ničia hodnoty, ktoré po stáročia budovala kresťanská Európa. Nehanebne využívajú sociálne vymoženosti a sú iba príťažou jednotlivých štátov, ktoré

Juraj Hurný dnes.

Foto archív

ich prijali. Znásilňujú, kradnú, kupčia s drogami, ba dokonca aj vraždia. Keďže sa mimoriadne rýchlo rozmnožujú, je len otázkou času, kedy preberú moc v západnej Európe. Obávam sa, že raz bude Európa znovu rozdelená železnou oponou na tom istom mieste, ako tomu bolo do roku 1989. Lenže tentoraz bude oddeľovať kresťanský svet od sveta islamu. Preto Slovensko koná správne, keď sa bráni moslimskej invázii, ktorá by zaručene časom zislamizovala celú krajinu.

Dodnes žijete v Rakúsku. Prečo ste sa ani po roku 1989 nevrátili na Slovensko?

Preto, že ma tu nechceli! Celý čas môjho vyhnanstva som žil v nádeji vrátiť sa raz domov do slobodnej vlasti a znova spievať v SND. Lenže aké obrovské bolo moje sklamanie, keď som videl, že som tu nežiaduci! Akoby aj nie, veď slovenský hudobný život viedli tí istí ľudia, ktorí ma vyhnali z vlasti, pre ktorých bola moja prítomnosť nepríjemná, príliš im pripomínala ich kolaborantsvo s komunistickým režimom. Podal som aj žiadosť o vrátenie nášho trojizbového bytu, na kúpu ktorého nám v roku 1963 poslala doláre moja sesternica z Kanady, no komunistickú krádež „demokratické“ Slovensko odobrilo a moju žiadosť zamietlo. Takže teraz pri mojich návštevách Bratislavy bývam v hoteloch, tak ako všade inde v cudzine.

Máte vôbec k Slovensku neja-

ký vzťah? Čo si myslíte o súčasnom dianí na Slovensku?

Hoci nikde na svete mi neublížili, iba na Slovensku, vo vlasti, ktorá ma vyhnala do cudziny a ktorá sa ku mne zachovala macošsky, nepodarilo sa súdruhom vyrvať z môjho srdca lásku k rodnej hrudi. No môj domov je už v Rakúsku, v krajine, ktorá ma dokopaného a poníženého veľkoryso s láskou prijala, poskytla mi ochranu a vrátila ľudskú dôstojnosť. Ironicky by som mohol dodať, že mám ešte jeden vzťah ku Slovensku, ktorý bez môjho vedomia a pričinenia iniciovala Slovenská informačná služba, keď začala odpočúvať moje telefonické hovory. Mám dojem, že sa to začalo po zverejnení matkiných memoárov v tlači, kde opisuje partizánsku vraždu jej prvého manžela. Keď som žiadal riaditeľa SIS, aby mi oznámil prečo ma odpočúvajú, odpovedal mi, že vzhľadom na štátne tajomstvo a rôzne citované paragrafy, nemôže mojej žiadosti vyhovieť! Na Slovensku to ešte stále zapácha komunizmom, stále je tu veľký vplyv starých štruktúr, ktoré sa skrývajú za rôzne štátne funkcie, ale i mimovládne organizácie, a kapitálom ovládajú krajinu.

Slovákom zo srdca želám, aby konečne zmaturovali, zložili skúšku dospelosti a vypustili z hláv, komunistickým vymývaním mozgov nahuštené marxisticko-leninské tézy, ktoré stále obmedzujú ich slobodné myslenie i konanie.

Eva Zelenayová

Jeseň 1949 - Eliška a Juraj Hurný so synom na návšteve v Prahe.

Foto archív

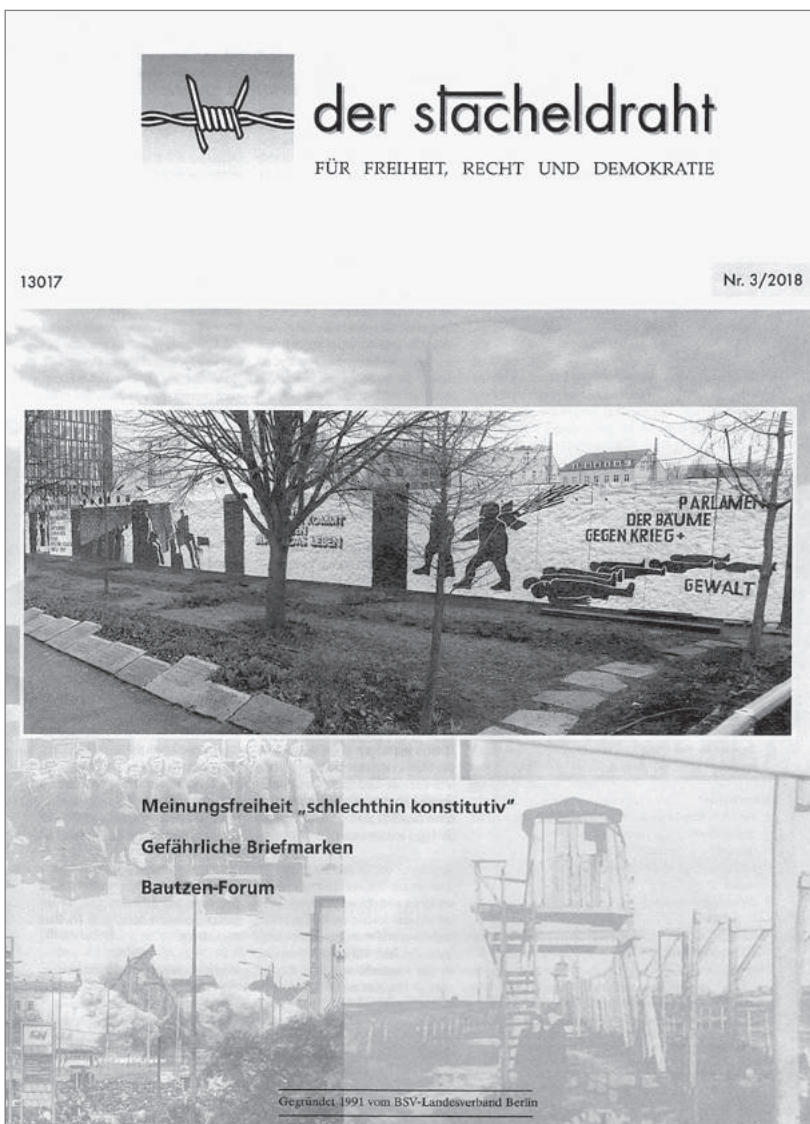
Aj naďalej takto?

Toto je titulok úvodníka z nášho takrečeno družobného časopisu „Stacheldraht“ (Ostnatý drôt). Vydávajú ho bývalí politickí väzni NDR, z ktorého prinášame ukážku. Tento článok bol uverejnený ako úvodník a má pre nás dve posolstvá: jedno mierne utešujúce, že nie sme sami, ktorí sa tu takto boríme s opätovnou mediálnou a nielen mediálnou vládou boľševikov a neokominterny a ich spôsobmi; to druhé je však oveľa horšie: nielen, že nie sme sami, ktorých valcujú neoboľševické médiá, ale že sa tak deje aj v Nemecku, ku ktorého demokracii a slobode slova sme tak túžobne vzhliadali do roku 1989...

„Môžeme svoje dni tráviť skutočne pokojnejšie, povedala mi nedávno manželka: ráno už nečítať žiadne noviny ani časopisy, no a rádio a televízor, pokiaľ vysielajú správy a aktuality zo súčasného diania, prepnúť na modus OUT. A prísne „nulová“ pozornosť pre vševedkov v diskusných reláciách a talk shows. Výborný nápad, povedal som si, aspoň nás uchráni pred nezmyslami, ktoré nám servírujú každý deň. Žiaľ nedá sa to, pretože takáto ignorancia odporuje našej predstave o demokratickej spoločnosti, ktorú máme v sebe ako bývalí politickí väzni. A ktorá je často úplne iná ako to, čo nám nanucujú médiá. Dá sa to len tak jednoducho prijať? So zavretými očami a ušami? Nie. Zostáva nám síce sotva viac ako nesúhlas, ale radi by sme sa ho chceli zbaviť.“

(...)

Aj naša „GroKo“ (veľká koalícia) by chcela stáť pod iným leitmotívom, ako je znechutenie z armády. Bude sa síce chváliť, že vedie jeden z najbohatších štátov na svete, no všade, kam sa pozriete, chýbajú priam základné veci. Napríklad ošetrovací personál v nemocniciach a klinikách. Napríklad policajti v mestách. Napríklad učitelia v školách. Napríklad sudcovia a prokurátori v súdnictve. Napríklad učni v remeslách. Napríklad možnosť používať všade internet. No ešte aj tridsať rokov po zjednotení financujeme druhé sídlo vlády v Bonne. A keďže sa zvyšuje chudoba v starobe, máme teraz 350 000 dôchodcov odkázaných na charitu z viac ako 100 vývarov, no my sa chválime sociálnymi vymoženosťami pre utečencov, aké asi neexistujú v žiadnej inej krajine. Ako to povedal spisovateľ Uwe Tellkamp, ovešaný množstvom literárnych cien, v diskusii v Drážďanoch: „Väčšina neuteká pred vojnou a prenasledovaním, ale prichádzajú sem prižiť sa na sociálnom systéme.“ Okamžite na to sa vydavateľstvo Suhrkamp od svojho spisovateľa dištancovalo. Zrejme hovoriť o slobode prejavu a zároveň slobodne prejavíť svoj názor sú dve veľmi rozdielne veci.

Nuž, okrem rozčuľovania sa, ktorému sme vystavení každý deň, dostane sa nám aj trochu komického nezmyslu. Tu jedna dáma chce našu hymnu spraviť „ženskejšou“, ďalšia zase podáva súdne žaloby na reklamy, keďže sa obracajú na „zákazníkov“ a nie na „zákazníčky“... Berlínsku filmovú cenu dostane rumunský sex-dokument, pri ktorého premietaní v húfoch opúšťa publikum kinosálu. Pri jednej módnej prehliadke je zase priestor štylizovaný ako operačná sála, takže manekýnky kráčajú po móle s hlavou v rukách.

A nakoniec ešte toto. Jedna skupina vedcov bude dva roky financovaná na to, aby študovala údajne osobitnú reč v nacionálnom socializme. Občas by bolo ozaj lepšie, mať zakryté oči a uši.“

Horst Schüller

(Na obálke časopisu je pamätné miesto „Parlament stromov“ pre obeť berlínskeho múru.)

Preložil Ján Litecký Šveda

VYHLÁSENIE

Pokračovanie z 3. strany

Prijatie Deklarácie slovenského národa 30. októbra 1918 v Martine treba považovať za významné aj z hľadiska súčasnej slovenskej štátnosti. Najmä vzhľadom na to, čo oznamovala a žiadala. Predovšetkým vyhlásila konečný a trvalý rozchod s Uhorským kráľovstvom ako štátom, v ktorom slovenský národ vytváral hodnoty, budoval ho a bránil svojimi životmi, ale vinou šovinistickej politiky vládnuvich Maďarov v ňom nemohol uplatniť svoje prirodzené práva a štátotvorné aj emancipačné ambície. SNR sa v nej prihlásila k neobmedzenému právu na sebaurčenie slovenského národa, čo bolo podmienkou súhlasu s rovnoprávnym národným životom v spoločnom štáte. Na túto skutočnosť nemožno zabúdať, lebo Slováci v žiadnom prípade nevstupovali do spoločného štátu s Čechmi na to, aby v ňom ako národ zanikli. Treba si pripomenúť aj odkaz z deklarácie budúcim generáciám, ktorý spočíval vo viere, „že náš snaživý a nadaný slovenský národ, ktorý vzdor neslýchanému útlaku dospel na taký stupeň národnej kultúry, nebude vylúčený z požehnaní pokoja a spolku národov, ale i jemu bude dopriate, aby sa dľa svojho rázu mohol vyvíjať a dľa svojich síl prispel ku všeobecnému pokroku človečenstva“.

Táto viera vo vlastné sily a schopnosti spolu s vytrvalým úsilím celého národa vyústila do završenia emancipačného zápasu Slovákov obnovením štátnej samostatnosti a zvrchovanosti, čím sme znova získali národnú slobodu, znova sa stali rovnoprávnym subjektom medzinárodných vzťahov a naplnili tým zmysel slovenských dejín.

O význame Deklarácie slovenského národa sa viedli a vedú spory od začiatku existencie Česko-Slovenska, ktoré bolo 29.2.1920 – svojvoľne, bez súhlasu Slovákov, rozhodnutím „revolučne“ vymenovaného dočasného Národného shromáždění (pol roka pred prvými demokratickými parlamentnými voľbami!) – v Ústave ČSR v mene fiktívneho a nikdy neexistujúceho československého národa zmenené na unitárny štát s názvom Československá republika s rovnako neexistujúcim československým štátnym jazykom.

A tak v rozpore s „rodným listom“ – vo Versailleských zmluvách je štát zapísaný ako l'État tchéco-slovaque – i v rozpore s vôľou a právami národa aj s dohodami sa Slo-

vákum a Slovensku prisúdila v názbe štátu iba úloha gramatickej prípony či koncovky.

Tejto umelej ideologickej konštrukcii a politickej manipulácii s historickými faktami zodpovedalo aj postavenie Slovákov a Slovenska v štáte, ktorý v žiadnom období jeho existencie nepovažoval slovenský národ za rovnocenného partnera – ako za to bojoval a pri prilete do Bratislavy 4. mája 1919 za to aj tragicky zaplatil životom hlavný a skutočný osloboditeľ obidvoch národov generál Dr. Milan Rastislav Štefánik. Hlavní predstavitelia ČSR Tomáš Garrigue Masaryk ani Edvard Beneš dokonca existenciu slovenského národa nikdy neuznali! Viedol sa spor najmä o to, či ide o štátoprávny akt alebo len o jedno z mnohých politických vyhlásení. Sme presvedčení, že Deklarácia slovenského národa – tak ako vyhlásenie českého Národného výboru – je rovnocenný štátoprávny akt, ktorý ustanovil slovenskú príslušnosť v spoločnom štáte.

O potvrdenie štátotvornosti deklarácie išlo aj v prípade návrhu na vyhlásenie dňa jej prijatia a podpísania vrcholnými predstaviteľmi slovenských politických síl za jednorázový štátny sviatok.

S potešením konštatujeme a so súhlasom podporujeme, že štátotvornosť Deklarácie slovenského národa svojim legislatívnym návrhom potvrdila aj vláda SR a NR SR. Je to sľubný dôkaz, že slovenská štátnosť sa upevňuje vo vedomí jej predstaviteľov ako nezvratný historický fakt a významný míľnik nášho národného vývoja.

Zároveň s týmto zákonom žiadame NR SR, aby prijala Zákon na ochranu slovenskej štátnosti a jej symbolov, ako aj slovenských osobností, ktoré sa zalúčili o vznik a budovanie slovenskej štátnosti, pred ich hanobením a znevažovaním.

Zdôrazňujeme, že tento zákon je nevyhnutne potrebný na ochranu hodnôt nášho národného dedičstva pred nepretržitými a stúpajúcimi hanobiacimi a rozkladnými aktivitami rôznych protislovenských živlov a pohrobkov bývalého Rakúsko-Uhorska a Československa ako zaniknutých štátov.

SIGNATÁRI:

Slovenská ekonomická spoločnosť NEZES – Ing. Ladislav Lysák, DrSc.

Spoločnosť kresťanské Slovensko – Prof. PhDr. Ábel Král, DrSc.

Politický väzni Zväz protikomunistického odboja – Ing. Ján Litecký Šveda

Matica slovenská prvá otvorila otázku suverenity

Zmena režimu pred tridsiatimi rokmi nepriniesla len likvidáciu vedúcej úlohy komunistickej strany v spoločnosti, ale na Slovensku okamžite prebudila túžbu po štátnej zvrchovanosti. A kde inde než v Matici slovenskej sa začala cesta k samostatnosti. Zrejme preto je taká nenávidená bratislavskou kaviarňou. Komunisti Maticu zahnali do františkánskeho kláštora, najstaršej sakrálny stavby na území mesta. Podľa odborníka na štátne právo Jána Cuperu, Matica vďačí za prežitie v čase totality Vladimírovi Mináčovi. Nuž, nebol to nijaký zápečník ani nijaký zverozvestca, ako matičiarov nazýva súčasná hviezda verejnoprávneho telerozhlasu Michal Havran.

Matica po novembri 1989 vytvorila skvelé zázemie pre slovenských vlastencov, intelektuálov. Stala sa istým protipólom politického subjektu Verejnosť proti násiliu, kde sa vedúceho postavenia zmocnili svetoobčania. V Matici sa už vo februári a mrci 1990 konali stretnutia Spolku slovenskej inteligencie Korene, Štúrovej spoločnosti a ďalších, čo sa dožadovali ochrany slovenského jazyka. Na stretnutie pozvali Jána Cuperu, ktorý v tom čase prednášal na Univerzite Komenského teóriu štátu a práva, sociológiu práva a štátne právo. Postavili ho pred požiadavku navrhnuť jazykový zákon, lebo si uvedomovali, že ak chceme smerovať k slovenskej suverenite a samostatnosti, bez jazyka to nepôjde. Zápas o jazykový zákon, ktorý by ustanovil slovenčinu za štátny jazyk, bol prvým krokom k štátnosti.

„Matica slovenská bola jednou z tých síl, ktoré si uvedomovali známu myšlienku dánskeho filozofa Sorena Kierkegaarda, že verejnosť je monštruózne nič. Že len národ môže zodpovedať za svoje dobré i zlé historické činy a teda má právo na sebaurčenie, na svoj štát. To si uve-

domovali ľudia, ktorí prednášali teóriu štátu a práva, ale aj značná časť slovenskej inteligencie. K tomu bol nevyhnutný komunikačný či dorozumievací jazyk, prostriedok pre štátnu administratívu i na komunikáciu s inými štátmi, jazyk diplomatický, čiže štátny“, povedal pre SNN Ján Cuper. A zdôraznil, že štátny jazyk je aj výrazom štátnej suverenity.

Cuper vypracoval návrh jazykového zákona, ale na rokovanie Slovenskej národnej rady sa mohol dostať iba ako poslancový návrh. Iničiátori získali poslancov, tí ho predložili na rokovanie SNR, ale nebezpečenstvo, hroziace zo štátneho jazyka si veľmi dobre uvedomovala vtedajšia vládna koalícia zložená z Verejnosti proti násiliu (VPN), Kresťanskodemokratického hnutia (KDH) a Demokratickej strany (DS). Predložila teda vlastný vládny návrh jazykového zákona, ktorý však nerátal so slovenským jazykom ako so štátnym. Cuper k tomu povedal: „Po ústavných zmenách v roku 1968 sa akceptovalo, že slovenčina je úradným jazykom, ale nie štátnym jazykom. Štátnym jazykom de facto i de jure bola čeština. V nej sa vydávali všetky štátotvorné dokumenty. Samozrejme, že ona bola pôvodným štátnym jazykom aj smerom k zahraničiu, bola teda diplomatickým jazykom. Slovenčina mala postavenie až druhého jazyka.“

Ak niekto namieta, že Mečiar a Klaus rozdelili federáciu, nuž treba pripomenúť, že nerovnovážny stav oboch republík vyvolal okamžite po novembrových udalostiach na slovenskej strane požiadavky na zmeny. Jazykový zákon z dielne Matice slovenskej, ktorý bol výrazným znakom štátnej suverenity, to dostatočne dokazuje. I stotisícová masová podpora ľudí na námestiach, aká sa odvtedy už nezopakovala. Dokonca s hladovkou ľudí.

Eva Zelenayová

SNN č.5/2019

STALO SA

1. februára 1952 Povereníctvo vnútra (Jozef Lietavec) v rámci tzv. Akcie B uskutočnilo násilné vysťahovanie „politicky nespoľahlivých občanov“ z väčších miest na vidiek. Tak napríklad z Bratislavy, kde predsedníctvo ÚV KSS schválilo na vysťahovanie 743 rodín, bolo efektívne vysťahovaných 678 rodín, z Martina 136 rodín, z Komárna 160 rodín. V Nitre vysťahovaním postihnutých rodín získali 960 voľných bytov. Táto akcia sa konala aj v iných väčších mestách a trvala až do septembra 1953.

2. februára 1849 sa vo Vyšnom Kubíne narodil **Pavol Országh Hviezdoslav**. Tohto roku si pripomíname 170. výročie jeho narodenia.

2. februára 1969 bol uverejnený list Pavla VI. **Antique nobilitatis decora** o sv. Cyrilovi a Metodovi (50. výročie).

4. februára 1987 Predsedníctvo ÚV KSČ odmietlo návrh na prehodnotenie udalostí z roku 1968 a následného obdobia normalizácie.

6. februára 1990 pápež Ján Pavol II. vymenoval tajne vysväteného biskupa Jána Chryzostoma Korca za sídelného biskupa v Nitre.

6. februára 1919 sa narodil Ján Dekán, slovenský archeológ a historik, umenovedec, vysokoškolský pedagóg, spisovateľ a publicista. V rokoch 1951-1956 viedol archeologický výskum na Devíne a v Rusovciach.

13. februára 1921 sa konala vysviacka troch rk. biskupov M. Blahu, K. Kmeťka a J. Vojtaššáka.

14. februára 869 zomrel v Ríme **sv. Konštantín-Cyril Filozof**. Tohto roku si pripomíname 1150. výročie jeho smrti. Pochovaný je v rímskej Bazilike sv. Klementa. Narodil sa v roku 827 v Slúne (Grécko).

17. februára 1864 v Tajove sa narodil Jozef Murgaš, rímskokatolícky kňaz, maliar, slovenský vynálezca, priekopník bezdrôtovej telekomunikácie. Angažoval sa v USA pri vytvorení spoločného štátu Slovákov a Čechov. Bol jedným zo signatárov Pittsburskej dohody, medzi americkým Slovákom zorganizoval zbierku s výťažkom jeden milión dolárov na základný valutový fond Č-SR. V roku 1920 sa vrátil na Slovensko, ale úrady mu neumožnili učiť elektrotechniku na niektorej zo škôl. Vrátil sa späť do USA.

17. februára 1899 sa na Orave v Klíne narodil František Skyčák. Bol synom podnikateľa a politika, ktorý sa v roku

1902 podieľal na založení banky v Námestove a stal sa poslancom Uhorského snemu. Mladý František sa rozhodol pre kňazskú dráhu. Teológiu študoval na Spišskej Kapitule, v Pešti a Prahe. Stal sa rektorom spišskokapitulského kňazského seminára, kde v roku 1945 zomrel na mozgovú prírodu. Ladislav Hanus o ňom povedal: „Oravský charakter, zvláštna syntéza zeme a duše, ľudovosti a kultúry, kraja a svetovosti. Oravec nezblúdi. Má svoje bytostné ťažisko, svoj domov ako východisko, má svoj orientačný metafyzický bod.“

20. februára 1951 boli popravení bývalí študenti trenčianskeho gymnázia a organizátori Bielej légie Anton Tunega, Albert Púčík a Eudard Tesár. Rodinám dovolili pochovať ich na Martinskom cintoríne v Bratislave, ale na hrobch nesmeli byť mená.

21. februára 1948 Predsedníctvo ÚV KSČ vydalo uznesenie o ozbrojení partizánov a robotníkov a o vytvorení „ľudových milícií“.

22. februára 1949 si pripomíname 70. výročie od prepadnutia a likvidácie Baziliánskeho kláštora v Prešove.

23. februára 1949 Národné zhromaždenie schválilo zákon o jednotných roľníckych družstvách (JRD) podľa vzoru sovietskych kolchozov. Na jeho základe sa potom uskutočnila násilná likvidácia súkromných majetkov drobných vlastníkov pôdy.

24. februára 1948 v Bratislave vznikol Akčný výbor hlavného mesta Slovenska pod vedením pplk. Dr. Antona Rašlu.

26. februára 1990 prezident Václav Havel podpísal v Moskve dohodu o stiahnutí sovietskych vojsk z územia Česko-Slovenska. Išlo o skončenie „dočasnej“ vojenskej okupácie z 21. augusta 1968.

27. februára 1946 československá a maďarská vláda uzavreli dohodu o výmene maďarského obyvateľstva zo Slovenska za slovenské obyvateľstvo z Maďarska. V rámci tejto dohody sa z Maďarska dobrovoľne prihlásilo asi 70 000 osôb, ktoré sa presťahovali na Slovensko („reslovakizácia“), zatiaľ čo do Maďarska bolo vysťahovaných asi 90 000 slovenských občanov maďarskej národnosti.

Do **1. decembra 1948** o reslovakizáciu požiadalo asi 350 000 osôb.

Zlatá svadba na Kapitule

V týchto dňoch naša šéfredaktorka s manželom oslávili zlatú svadbu. Pred päťdesiatimi rokmi ich v Levoči sobášil Michal Mrkva, bývalý profesor Kňazského seminára v Spišskej Kapitule a brat matky Evy Zelenayovej. Obrad obnovy manželského sľubu a svätá omša po 50. rokoch manželstva sa konali v profesorskej kaplnke Kňazského seminára v Spišskej Kapitule a celebrantom bol taktiež príbuzný našej šéfredaktorky Ľuboslav Hromják. Ku gratulantom sa pripájajú kolegovia z našej organizácie. (rr)

PRIPOMÍNAME SI

Vo februári si pripomíname významné životné jubileá týchto našich členov. Spomíname aj na tých, ktorí sa tejto slávnosti nedožili.

40 rokov

Zuzana Záhorová, Bziny 26.2.1979

60 rokov

Janka Tamaškovičová, Bratislava 15.2.1959

65 rokov

Mária Klementová, Trnava Hora 11.2.1954

Zuzana Šinkovičová, Nitra 10.2.1954

Ing. Mária Hatalová, Bratislava 12.2.1954

80 rokov

Alfréd Klussay, Svätá Mária 27.2.1939

Mária Brichtová, Bratislava 16.2.1939

Anna Matovičová, Bratislava 15.2.1939

Jozef Antal, Pozdišovce 14.2.1939

81 rokov

Anna Stanová, Ružomberok 24.2.1938

82 rokov

Júlia Čauderová, Žiar nad Hronom 2.2.1937

Zdenka Jesenská, Košice 24.2.1937

83 rokov

Anna Bidžovská, Tvrdosín 1.2.1936

84 rokov

Margita Wassermannová, Spišský Hrhov 25.2.1935

85 rokov

Valéria Hrnčariková, Hlohovec 6.2.1934

Helena Hoštáková, Dobrá 2.2.1934

87 rokov

Anton Fritz, Lipany 13.2.1932

Gabriela Hrubá, Levoča 13.2.1932

88 rokov

Júlia Bonková, Dlhé Stráže 15.2.1931

89 rokov

Magda Peštová, Nitra 4.2.1930

Anastázia Kardošová, Chynorany 10.2.1930

91 rokov

Katarína Luptáková, Banská Štiavnica 6.2.1928

94 rokov

Jozef Nemlaha, Dubnica nad Váhom 27.2.1925

Eleonóra Jedličková, Bánovce nad Bebravou 8.2.1925

Jubilantom srdečne blahoželáme

PRISPELI NA ČINNOSŤ

JUDr. Peter Brňák, Bratislava	50 EUR
MUDr. Dagmar Pechová, Bratislava	10 EUR
Anna Hudáková	10 EUR
Milan Kašiar, Ilava	20 EUR
Anna Bencová, Malacky	20 EUR
Štefan Jablonický, Lakšárska Nová Ves	12 EUR
Ing. Soňa Šubová, Nitra	40 EUR
Janka Košútová, Bratislava	30 EUR
Eva Kucharovičová, Bošáca	20 EUR
Mário Čerget, Topoľčany	20 EUR
Filip Petruš, Stará Lehota	10 EUR
Terézia Polnišová, Šenkvice	10 EUR
ThDr. Ignác Juruš, Dlhá	200 EUR
Martin Lacko, Modrová	10 EUR
Eva Krajčiová, Bratislava	10 EUR
Ing. Jozef Hanzel, Turzovka	40 EUR
Jozef Faix, Svät	10 EUR
Vladimír Gregor, Bratislava	10 EUR
Ján Formánek, Bratislava	50 EUR
Daniela Hurná, Bratislava	40 EUR
Miro Nemec, Ludanice	7 EUR
Júlia Dofková, Trenčín	5 EUR
Arpád Tarnóczy, Nováky	40 EUR
Pál Sebök, Štítnik	10 EUR
Viliam Horák, Bánovce nad Bebravou	10 EUR
Dominik Mužila, Dolný Kubín	10 EUR
Tomáš Buc, Bobrov	10 EUR
Anna Zacková, Beluša	15 EUR
Vladimír Greguš, Banská Štiavnica	10 EUR
Gizela Búryová, Nová Baňa	10 EUR
Helena Takáčová, Košice	5 EUR
Anna Štefanová, Spišská Nová Ves	5 EUR
Alžbeta Bileková, Jablonov	10 EUR
Fridolín Peško, Modra	10 EUR
Hedviga Slivková, Ilava	20 EUR
Gejza Dješka, Rimavská Sobota	10 EUR
Anna Ondková, Čaklov	4 EUR
Oľga Babicová, Bratislava	5 EUR
Terézia Ferencíková, Závod	5 EUR
Štefan Daško, Dubnica nad Váhom	10 EUR
Ivan Masár, Trenčianska Teplá	5 EUR
Anton Sojka, Makov	5 EUR
Vojtech Bednár, Trstená	10 EUR
Mária Oreská, Malacky	13 EUR
Antónia Gažáková, Nová Dubnica	50 EUR
Margita Bažalíková, Bratislava	12 EUR
Františka Jancová, Ilava	20 EUR
Prof. Milan Ďurica, Bratislava	40 EUR

Darcom vyslovujeme úprimné poďakovanie

ROZLÚČILI SME SA

† Vo veku nedožitých 73 rokov, 3. januára 2019, zomrela **Oľga STAŠOVÁ**, členka pobočky PV ZPKO v Levoči. Posledná rozlúčka sa konala 5. januára 2019 na cintoríne v Levoči.

Pozostalým vyslovujeme úprimnú sústrasť

Výzva

Vážení členovia PV ZPKO, sympatizanti, priatelia. Naša organizácia dlhodobo zápasí s neštandardnou situáciou, keď pripravuje plány svojej činnosti bez krytia finančnými prostriedkami. Nedostatok peňazí nás núti obrátiť sa na Vás s výzvou o pomoc. Vydávanie Svedectva nie je ďalej možné zabezpečiť z prostriedkov štátnej dotácie, preto sa obraciam na Vás s prosbou, vyhľadať vo Vašom okolí potenciálnych sponzorov nášho časopisu. Ak nebude vychádzať, akoby sme stra-

tili nástroj prezentácie vlastného jestvovania. Azda nepravíme by sa tomu aj potešili. Veríme však, že sa nájdu podporovatelia ideálov, za ktoré sme trpeli, a ktoré hodlame aj naďalej chrániť a obhajovať. Záujemcovia o pomoc pre naše Svedectvo môžu poslať svoj príspevok na číslo účtu: **SK74 3100 0000 0040 0012 8109, BIC: LUBASKBX, alebo sa kontaktujte na tel. číslach 0902 199 429 a 0905 737 790.**

Darcom úprimne ďakujeme.

Vedenie PV ZPKO a časopisu Svedectvo

■ Úradné hodiny v kancelárii Predsedníctva PV ZPKO v Bratislave na Obchodnej ulici č. 52 sú **v pondelok a v stredu od 9.00 hod. do 13.00 hod.**

● **Malé kníhkupectvo Svojet** v bratislavskej Liga pasáži ponúka knihy, ktoré inde nekúpite. Historikú, vlasteneckú literatúru bez politickej korektnosti, zborníky, kalendáre a časopisy vrátane Svedectva. Otváracie hodiny v pondelok až štvrtok sú od 10.00 do 13.00 a od 13.30 do 16.30, vo štvrtok do 17.30 hod. V piatok od 9.00 do 13.00 a od 13.30 do 14.30 hod. Informácie na 0903 946 718.

Dunajská 18
Liga Pasáž
811 09 Bratislava

Telefón: 0903 946 718
Email: kniha.svojet@gmail.com
Web: www.svojet.sk

POVERENÍCTVO SPRAVODLIVOSTI

Bratislava, Záhradnícka ul. č. 6, telefón 350-46 až 48

Číslo: M11 464/60

V Bratislave dňa 9. marca 1960

Eliška H u r n á

L e v i c e
ul. 29. augusta 2

Povereníctvo spravodlivosti zamietlo žiadosť, ktorými ste sa Vy a Váš syn JuraJ domáhali zmiernenia trestu odňatia slobody cestou milosti prezidenta republiky pre svojho manžela, respektíve otea, JuraJa H u r n á h o .

JuraJ Hurný spáchal závažný trestný čin proti samým zá-
kladom republiky, za ktorý mu bol uložený spravodlivý trest. Už niekoľkokrát sme Vám na Vaše žiadosti oznámili, že výkon trestu má výchovne pôsobiť na odsúdeného a že odsúdený vo vý-
kone trestu svojím správaním sa v práci a k dnešnému dňu má dokázať, že u neho dochádza k náprave. V prípade Vášho man-
žela, však stále dostávame zprávy, že zostáva stále nepriateľ-
ský vzťah k nášmu zriadeniu, ktoré pred svojimi spoludodanými vyjadruje až poburujúcimi výrokmi. Sám teda vo výkone trestu sa nesnaží uľahčiť svoje postavenie a predovšetkým postavenie svojej rodiny. Keby vo výkone trestu sa dobre správval, mohol by byť už podmienene prepustený a mohol by už dávno sa podieľať na živote v kruhu rodinnom. So zreteľom na horeuvedené okolnosti nie je možné za tohto stavu doporučiť udelenie milosti.

Za správnosť vyhotovenia:

Vedúci odd. milostí :
Vz. Tachezy V.r.